

GLAS DELOVNE MLADINE

L.I.

marec 1941.

št.1.

~~~~~

ČEMU "GLAS DELOVNE MLADINE"?

Že dolgo je vsa zatirana delovna mladina čutila veliko potrebo po samostojnem mladinskem listu, ki bi ustvaril širšo povezanost med delevske, kmečko in intelektualno mladino Slovenije.

Buržosne družba danes mladini ne pusti, da bi svobodno pisala. Poostrena cenzura in vse ostale uredbe mladini ne pustijo izpregovoriti resnice o njenem položaju in zahtevah.

Odločili smo se, da bomo kljub vsemu govorili resnico in se odločno borili za svoje pravice, ter odpirali oči tudi tistim, ki so danes še zapeljani. Zato "GLAS DELOVNE MLADINE". Podpirajte ga, redno občasujte in zbirajte za tiskovni sklad.

Širite ga kar najbolj med mladino, pošiljajte dopise, da bo to v resnici list delovne mladine, da bo naše orožje, ki bo preprečevalo vse nakane naših izkoriščevalcev!

Uredništvo

Cena 2 din

.....
 : P R O T I   Z A V A J A M J U :
 : M L A D I N E :
 : ..... :

Slovenska buržoazija se je v zadnjih tednih s podvojeno silo vrgla na zavažanje mladine. S skrajno brezobzirnostjo izvaja nasilje nad mladimi ljudmi, jih mrcvari in ubija. 6. sept. 1940. je n. pr. padlo 12 nedolžnih mladih zrtev ob priliki zverskega revolverskega napada žandarmerije in policijskih agentov na neboročeno beograjsko mladino. Policijsko preganjajo vsak prikus svobodnega združevanja mladine in razpuščajo obstoječa kulturna, športna in strokovna društva. Svoboden mladinski tisk je popolnoma onemogočen. Nezavedno mladino zavejajo v kriminalna dejanja, kar dokazuje primer v Mostah pri Ljubljani, o čemer pišemo na drugem mestu. Da bi buržoazija prikrila svoje zversko preganjanje, se poleg vsega tega poslužuje še demagoških gesel in apelo, s katerimi skuša zaslepiti mladino in jo na svoji strani pritegniti v boj proti delovnemu ljudstvu, proti interesom delovne mladine.

Tako se je ves buržoazni tisk od "Jutra" do "Slovenca" razpisal o apelu takozvanih "naprednih" sil, s katerim predstavniki raznih strank in stranci "liberalnega" tabora: dr. Branko Vrčon, predstavnik mladine JNS, dr. Vl. Šuklje, predsednik slovenskega dela Samostojne Demokratske Stranke, Ivo Kronovšek, predsednik Zveze kmečkih fantov in deklet in drugi pozivajo "mlajši rod" k graditvi "delovne skupnosti" v času, ko se "pripravlja v svetu nov, pravičnejši red". Z druge strani pa poziva Kulovec kot naslednik Korošca, najhujšega sovražnika mladine, mladino na pomoč za njegovo protiljudsko in izdajalsko delo.

V kakšnem času prihaja? V času, ko preživlja mladina Slovenije in vseh buržoazij s svojimi speli narodov Jugoslavije svoje najtežje trenutke. Z ene strani ji grozi neprestana nevarnost od zunaj, od imperialističnih osvajalcev in vojnih hujskačev obeh v njih taborov in od vojno-hujskaške akcije "pote kolone" v državi sami. Z druge strani pritiska strašna draginja, pomanjkanje, mraz, lakota, vse večja brezposelnost in neznosna reakcija protiljudske vlade Cvetković-Maček-Kulovec, ki skrbi samo zato, kako bi zagotovila profite kapitalistom, veleposestnikom in špekulantom. Mladina Slovenije trpi pomanjkanje v sedanjosti, buržoazija pa ji pod vodstvom protiljudske vlade pripravlja še groznejšo bodočnost.

Delovna mladina noče vojne. Živeti hoče v miru, ker ve, da gre v današnji imperialistični vojni imperialistom samo za to, da bi nagnali svoje in druge narode v klanje za lastne interese, ker ve, da v tej vojni imperialistom obeh taborov ne gre za "nov, pravičnejši red", ampak za nov, delitev sveta, za novo delitev naropanega plena, za novo zaslužnjevanje delovnega ljudstva, za novo zatiranje narodov, ker ve, da ji pripravljajo imperialisti v tej vojni še strašnejšo bodočnost kot je mračna sedanjost.

Protiljudska vlada Cvet- Ne brani delovne mladine pred bodočnostjo, ki kavić-Maček-Kulovec noče re- ji grozi, ampak s vsemi silami podpira imperialistično mladino iz neznosnega liste vseh vrst. Politika manevriranja nasproti položaja imperialističnega taboroma, klečepazenje in priliczovanje pred osjo Rim-Berlin, ohenem pa bratenje z angleškimi vojno-hujskaškimi agenti v državi sami, grozi neodvisnosti narodov Jugoslavije, grozi zapletiti narode Jugoslavije v vojno. Politika izigravanja Sovjetske Zveze, politike sovražnosti nasproti njej, ki jo vodi vlada, jemlje državi najmočnejšo oporo v boju proti vključitvi delovnega ljudstva, delovne mladine v vojno in v boju proti zaslužnjenju narodov Jugoslavije. Edino s pomočjo Sovjetske Zveze je mogoče ohraniti mir in neodvisnost narodov Jugoslavije, edino v naslonitvi na Sovjetsko Zvezo je mogoče rešiti delovno ljudstvo in mladino pomanjkanja, v katerem danes živi.

Take politike vlada Cvetković-Maček-Kulovec noče. Zato je zakleti sovražnik vse mladine, zato jo preganja in ji ne da svobodno dihati. Zato jo razdvaja, ščuva na medsebojne boje in spore, vabi v janičerske protimladinske garde, zato jo ščuva proti proletariatu, z zavažanjem skuša najti oporo v mladini za svoje cilje. Zato jo ščuva proti komunizmu, ker ve, da so komunisti tisti, ki vodijo vse delovno ljudstvo in delovno mladino v boj za skupne najbolj pereče zahteve.

Toda vse manj je delovne mladine, ki še zaupa gospodi, ki ji še naseda. Vse bolj pa se delovna mladina obrača k proletariatu, vse bolj se priključuje boju delovnega ljudstva proti pijavkam, špekulantom, peti koloni in vladi Cvetković-Maček-Kulovec.

V strahu pred tem dejstvom se danes obrača buržoazija na mladino. V strahu pred tem dejstvom jo kliče Kulovec v prvo vrsto boja proti komunizmu. V strahu pred sodbo delovnega ljudstva, ki se bliža njemu in njemu sličnim pi-javkam, si hoče ustvariti "gardo pilotov", ki naj bi prelivali svojo kri v bo-ju proti delovnemu ljudstvu in mladini, za interese vseh mogočih banditov. V tem je smisel Kulovčevega spela mladini po "strnjenih vrstah". Take "strnjene vrste" mladina noče, proti takim "strnjenim vrstam" se mora vsa delovna mladi-na enotno boriti.

Pa spel Vrčoni in Ko je mladini vse jasnejše, kje je njeno mesto v boju za pri-jateljstvo? Srečnejša bodočnost, ko se mladina vse bolj zaveša po-trebe enotnosti v boju proti protiljudski vladi in za neslonitev na Sovjetsko Zvezo, ko se v vrstah Sokola in vseh ostalih mladins-kih organizacij vse bolj množe simpatije mladine za Sovjetsko Zvezo, ko vse bolj raste pripravljenost in odločnost za boj za lastne zahteve ob strani proletariata, nastopajo gospodje "poklicani voditelji" Vrčoni in Šukljeti pa razni Kronovški, da zavrejo to razpoloženje mladine s frazami o potrebi skup-nih "razgovorov" za "priprave" na "nov, previčnejši red". Nič ne vedo o današ-njih težavah mladine, o boju proti draginji, špekulaciji, brezposelnosti, proti krivcu tega stanja -- buržoaziji, kapitalistom, špekulantom in proti vladi Cvetković-Maček-Kulovec, o boju za neslonitev na ZSSR, domovino najprejnejše mladine na svetu. Nič ne vedo o boju delovnega ljudstva pod vodstvom proleta-riata, kateremu se mora pridružiti vsa delovna mladina v svojem boju proti imperalistični vojni.

Njihovi nameni so v kalnem ribariti, voljo mladine za boj za srečnejšo bo-jušni: dočnost zaježiti z blagovročnimi in demagoškimi gesli in se povzpeti na krmilo države. Zato tudi pozivajo na skup-nost z JRZ in se toliko sklicujejo na "ponujeno roko" Kulovca. Torej je jas-no kakšno "delovno skupnost" hočejo. Skupnost zapeljane mladine, ki bi šla pod vodstvom buržoazije proti življenjskim interesom mladine same -- proti de-lovnemu ljudstvu.

(Nadaljevanje sledi na str. 12.)

ooo00ooo

Zveza kmečkih fantov in KRONOVŠEK, PREDSEDNIK deklet (ZKFD) je prosvetna organizacija kmetске ZVEZE KMEČKIH FANTOV mladine. Kakor pri mnogih drugih organizacijah z IN DEKLET -- V PROTI- buržoaznim vodstvom, je tudi pri nas opaziti vedno MLADINSKEM TABORU večji razkol med resnično borbena mladino v posa- mešnih društvih in med vod- stvom Zveze s Kronovškom na čelu. Kronovšek se trudi, da bi ohranil Zvezi njen prvotni značaj, ki so ga ji skušali dati njeni ustanovitelji -- eksponenti meščanskih takozvanih liberalnih strank. Zveza naj bi predvsem mladino grun- terjev in ostalih vaških močtev pripravljala, da bi kar najvestneje nadalje- vali z vlogo svojih očetov na vasi. Ti "liberalni" elementi si Zvezo še danes vzdržujejo kot podporo za svoje omajane, trhle pozicije med podeželskim ljud- stvom. Da si borbena vaška mladina drugače zamišlja naloge Zveze, sem opazil že večkrat, še najbolj pa na letošnjem Zvezinem občnem zboru, kjer sem bil de- legat.

Vodstvo Zveze se je pač trudilo, da bi občni zbor potekal kakor občni zbori vseh nešteti meščanskih organizacij: poročila, pohvala in raznod, morš z vese- lico.

To pot jim ni uspelo. Z velikim odobravanjem sta bila sprejeta referat o so- cialnem in ekonomskem položaju ter zahtevah kmečke mladine in resolucija, kar so podali tisti Zvezini sodelavci, ki se zavedajo, kako bi danes morala biti Zveza usmerjena. Poudarjali so, da mora Zveza pospeševati v društvih tako kul- turo in prosveto, ki je blizu zatirani vaški mladini in ki ji kaže pravilno pot borbe za izboljšanje njenega položaja; da je treba v društvih razpravlja- ti o vseh porečih življenjskih vprašanjih, a ne samo kmečke, temveč vse delov- -ne mladine, kajti le

na ta način bodo^{našli} v Zvezi zatočišče otroci malih kmetov in bajtarjev, poljskih in drugih delavcev, vsa zatirane vaške mladine, ki je danes brez vsake resnične zaščite. Resolucija je zahtevala od Zveze borbo za odstranjevanje škodljive strankarske razklancosti med vaško mladino, ki jo gospode načrtno vnaša med nas, borbo za naslonitev na SZ in sodelovanje z naprednim delavskim pokretom, ker so to edine sile doma in na svetu, ki se javno pokazale, da iskreno in z edločnostjo podpirajo borbo delovnega ljudstva in delovne mladine za boljše življenje.

V veliki večini so delegati zahtevali, da se referat in resolucija kar najbolj razširita med članstvo in da se objavita v Zvezinem mesečniku "Grudi". Toda vodstvo Zveze je pod diktaturo Kronovške in onih, ki se skrivajo za njim, enostavno prezrlo sklepe delegatov in niti referata niti resolucije ni objavilo z izgovorom, da bo v tem primeru "Gruda" zaplenjena ali Zveza razpuščena. Še več! Kronovšek je posameznike celo klical na odgovornost, češ, vi ste krivi takega razpoloženja na občnem zboru, ker ste hujskali delegate k neumestnemu odporu in kritiki, vi ste pripravili take "bedaste" referate in resolucije.

Kronovšek in njegovi so šli še dalje. Priključili so se znani protimladinski eksciji "poklicanih voditeljev" slovenske mladine: Vrčona, Šukljeta in dr. Kronovšek je predsednik naše Zveze in kot tak je podpisal proglas, čeprav ne v njenem imenu. Njegov podpis se bo uporabljal za agitacijo za lažinspredno fronto, ki so jo skovali nekateri skrahirani "voditelji" mladine. In to je storil brez soglasja in proti volji izvršnega odbora Zveze.

Povedal sem že v začetku, kakšen pomen bi morala imeti Zveza za kmečko mladino in njen boj. Take Zveza z Vrčonovo fronto ne more imeti ničesar skupnega. Tako mislijo tudi mnogi drugi člani naših društev. Nihče ne more biti iskren borec za dveje popolnoma nasprotnih ideologij in tudi Kronovšek pred nemi ne bo mogel več slepomišiti s svojo dvoličnostjo. Potrebno bi bilo, da vsi, ki smo teh misli, protestiramo proti njegovemu samovoljnemu postopanju in mu povemo, da se je s tem svojim dejanjem sam izločil iz pokreta borbenega kmečke mladine, tiste mladine, ki hoče po vzgledu svojih prvoboriteljev, Gubca in ostalih, dobojevat svoj boj "za staro pravdo" do konca!

Delegat

ooooOoooo

XXXXX	IZ FANTOVSKEGA	XXXXX
XXXXX	ODSEKA V OKOLI-	XXXXX
XXXXX	CI LJUBLJANE	XXXXX
XXXXX	XXXXXXXXXXXXXX	XXXXX

Živce izgubljaajo. Vse bolj rastejo tudi med katoliško mladino simpatije do Odpor katoliške ZSSR, domovine delavcev in kmetov, domovine najsmrečnejše mladine na svetu. Od strahu pred tem dejstvom se gospodom "voditeljem" hlače tresejo. Posebno javno se je to pokazalo v našem društvu. Kot v vseh fantovskih odsekih in dekliških krožkih hočejo tudi pri nas mladini onemogočiti vsako svobodno misel in besedo. Vso besedo v društvu imejo razni plačani profesorčki, akademiki in študentki. Oni obleajo strogo po receptu "štrčžž v viharjū". Glavni namen jim je vzbuditi pri nas sovraštvo do vsega, kar je delavskega in zavednega, kar je borbenega. Posebno se trudijo, da bi pred nami z najnesrenejšimi lažmi oblatili Sovjetsko Zvezo.

To katoliški mladini sovražno in zelo nevarno delo skušajo izvajati na dva načina: z diktaturo in s korupcijo in podkupovanjem. Pregovadujejo nam vsako besedo, češ: "Vi ste mladi, nič ne veste, samo poslušajte." Svojo diktaturo vzdržujejo s tem, da smo večinoma od teh gospodov "voditeljev" gospodarsko odvisni. Vendar jim vse to nič ne pomaga. Posebno zaradi laži o Sovjetski Zvezi je nastal pri nas tak odpor, da smo se opogumili in javno nastopili v obrambo resnice o Sovjetski Zvezi. Videli smo, da s

Član F.O.

00000000

~~~~~  
 VLADA PROTI BORBENEMU POKRETU  
 DELAVSTVA  
 ~~~~~

Zločinska vlada Cvetković-Maček je na koncu lanskega leta razpustila svobodne strokovne organizacije. S tem je zopet pokazala, kako je vse njeno delo uperjeno proti borbenemu pokretu delovnega ljudstva in mladine; dokazala je svojo pomoč buržoaziji, ker je mislila, da bo s tem zavrta in onemogočila naš pokret. S tem je vlada hotela prepustiti neorganizirano delavstvo in mladino brezvestnim kapitalistom in špekulantom v še večje iskoriščanje.

Pri tem zločinskem delu buržoazije je socialna demokracija igrala vseskozi zelo vidno vlogo. Ti razbijajoči delavskega pokreta so nastopali proti delovni mladini in delovnemu ljudstvu bolj izdajalsko, kakor vse ostale organizacije, ki so jih postavili razni režimi. Izdajali so policiji najboljše borce, izključevali posiljevali pa cele podružnice. Delavske gibanja so enostavno proglašali za nezakonita in pomagali žandarjem pri njihovem preganjanju. Izdajalec Bricelj je v nekem mizerskem podjetju, kjer so delavci stopili v stavko, delavce napadel z grožnjo, da morajo takoj začeti z delom, drugače bodo zeperti in kaznovani. A to ni edini primer, ina jih mnogo na vesti. Vajencem, ki so se zbirali v Delavski zbornici ter se tam skupno dogovarjali o načinu borbe, je svojevoljno prepovedal sestajanje in jim nikakor ni več dovolil vstopa v zbornico. Prav tako izdajalsko in provokatorsko so nastopali tudi Vranker, Svetek, Jakomin in drugi.

Mlade delavce in vajence sploh niso hoteli pustiti, da bi se aktivno udeleževali. Stalno so jim bila polna usta o tem, da so oni v pokretu že po 15, 20 ali še več let in da najbolje vedo, kako je treba pokret voditi.

Mladina je v zadnjem času mnogo bolj številno pristopala v organizacije, kjer je vodila borbe za izboljšanje svojega položaja in borbe proti hlapcem buržoazije. V Mariboru, kjer je bilo v sindikatih največ mladine, kjer so sindikati bili res delavski in borbeni, je hlapec B r i c e l j v imenu Strokovne komisije in s pomočjo policije vrget na cesto vse podružnice. Vsa taka in slična dejanja so bila buržoaziji v pomoč, da sindikate tem lažje razpustila.

Delavstvo in mladina širom Jugoslavije je prepoved teh sindikatov sprejela z ogorčenjem. Vsi zavedamo kako velikega pomena so bili svobodni sindikati za ves pokret. Mitinge in protestna zbiranja, ki se vršijo, je treba razširiti na vsa podjetja. V Beogradu je delavstvo priredilo demonstracije proti razpustu URSSJ-a. Žandarmerija je nastopila z orožjem. En delavec je bil ubit, več pa ranjenih.

Mi mladi komunisti moramo na vse te udarce reakcije odgovoriti še z močnejšimi protiudarci. Skupno z ostalimi delavci moramo v obratih in tovarnah postavljati odbore delavske enotnosti za nadaljevanje borbe. Ta enotnost je potrebna za vse izkoriščane delavce in mladince, pa naj so to člani razpuščenih organizacij, JSZ, NSZ, ZZD ali pa neorganizirani. Le z enotnim nastopom bo mogoče doseči izboljšanje delovnih in plačilnih pogojev. Pri tem delu moramo tudi razkrinkavati vodstva še dovoljenih organizacij, ki zavirajo delavski pokret, ker so izdajalska. Po tovarnah in obratih je potrebno zbirati prispevke za borbeni fond, ki nam bo potreben za podpore v stavkah.

000-----000

kako je z draginjo in brezposelnostjo //////////////////////////////////////
 ////////////////////////////////////// zaradi imperialistične vojne
 stalno narašča draginja, vse večja množica delavstva pa izgublja delo. S tem je izredno prizadeta zleisti mladina, ki je vedno prva na cesti, prva brez posla. Ima najmanjše plače, a v najlepših letih, ko rabi najboljše hrano, jo buržoazija hrani s krušnimi kar tami in sili v lakoto. Odkod draginja?

Gospoda, velekapitalisti, veleposestniki in špekulanti, kupičijo zaloge in si z vsemi mogočimi goljufijami grabijo ogromna bogastva v svoje roke. Oni dražijo blago. Vlada Cvetković-Maček-Kulovec v svoji uslužnosti proti osi Rim-Berlin izvaža najnujnejše življenjske po-

trebščine v vojskujoče se države. S tem omogoča velikanske profite kapitalistom in špekulantom, ljudstvu pa je prisiljena dati mesto kruha -- karte. ODKOD BREZPOSELNIŠTVO? Gospoda pravi: "Ni surovin, moramo ustaviti obrat." S tem izgovorom odpušča delavstvo iz tovarn. Tako je od 14 oco tekstilnih delavcev v Sloveniji že danes 10 oco brezposelnih. To so predvsem mlade delavke. Mnogi žice brezposelnih tekstilnih delavcev, zlasti v Mariboru in Kranju, čakajo dneve in tedne pred borzami dela na delo in nezadostne podpore. A ne samo v tekstilni, tudi v drugih industrijskih brezposelnost raste. Na Jesenicah je KID pred kratkim nenadoma odpustila 240 delavcev. V Celju grozi 500 delavcem odpust iz cinkarne. V Kranju je tudi tovarne gumije nepovedali ustavitev dela. Vse z izgovorom: "Ni surovin".

KAJ DELA BURŽOAZIJA, DA BI Z miloščinami skuša kupiti zlasti mladino. Hutter ZAŠČITILA DELAVSTVO IN MLA- v Mariboru n. pr. daje "brezobvezno" nekaterim od- DINO PRED TO STRAŠNO USC- puščenim delavcem tedensko podporo 100 din. To je DO????????????????????????????????????? je prvič nezadostno za preživetje v današnji draginji, drugič poniževalno in tretjič orožje v rokah kapitalista in špekulanta. S temi podporami skuša Hutter mladino razdvajati; kdor bo "priden", dobi drobtinico, kdor ne, pa nič!

Vlada Cvetković-Maček-Kulovec organizira "zimsko pomoč" in apelira na "dobrosrčnost" ljudstva. Prireja zabave in pustne karnevale gospoda, medtem ko ljudstvo strada. Tako zbran denar, pravijo, da gre za podporo brezposelnim. Po podatkih odbora ZP je dobila Slovenija 300 oco din, odbor pa je porabil samo za organizacijske izdatke 300 oco din. Poleg miloščine je torej na vrsti še nesramno uporabljanje denarja za bogatenje raznih buržujčkov. S preostalim denarjem kupuje vlada lačne duše in jih sili v svoj strankarski voz proti interesom ljudstva, proti lastnemu prepričanju.

Tako izkorišča buržoazija imperialistično vojno, tako si veča profite, tako kupuje ljudske duše. Glavni izgovor je: "Ni surovin! Zato ni dela! Zato ni blaga! Zato draginja!"

Ali res ni surovin? -- Mogoče jih je dobiti iz ZSSR. Toda to buržoaziji ne diši. Nabavni pogoji ji ne bi dovoljevali tako mastnih profitov. Prijateljstva z ZSSR se buržoazija boji: ker ve za simpatije delovnega ljudstva do ZSSR in da vlada tam kljub imperialistični vojni blagostanje, brez draginje in brezposelnosti; ker ve, da živi tam naj srečnejša mladina sveta, ki se lahko svobodno razživi, ki ima dovolj vsega; da vlada tam blagostanje zato, ker ljudstvo vlada samo, ker tam ni kapitalistov, veleposestnikov in špekulantov, ker tam ni buržoazije.

Buržoazija se boji za obstanek svoje oblasti, za svoje profite. Zato ni pri nas surovin, zato je pri nas draginja in brezposelnost!

KJE JE REŠITEV?

????????????????

V boju delovnega ljudstva proti vzroku draginje in brezposelnosti. Temu boju se mora priključiti vsa delovna mladina.

V boju proti zunanji politiki vlade.

V boju proti špekulantom -- mladina mora imeti kontrolo nad razdeljevanjem življenjskih potrebščin. V protidraginjskih in prehranjevalnih odborih mora imeti svoje zastopnike. Skupno z delovnim ljudstvom se mora boriti zato, da dobi delovno ljudstvo te odbore v svoje roke.

Boriti se mora proti "zimski pomoči", za delo. Zahtevati mora javna dela, kontrolo nad razpolaganjem z denarjem "zimске pomoči", z denarjem, namenjenim javnim delom.

Boriti se mora proti odpuščanju z dela, enotno mora nastopati z ostalim delavstvom. Zahtevati mora od oblasti, da preprečijo ustavljanje dela v tovarnah.

M l a d i n a n o č e m i l o š č i n e -- m l a d i n a h o č e d e l o !

YYYYYYYY

Depis iz Hrastnika:

.....
 Nesramnost brez primere v brusilnici!
 .....

Mojster nas, delavke v brusilnici, skrajno nesramno izkorišča. Ne samo, da moramo delati za mizerne mezde, ne samo, da nas na vse načine priganja in šikanirajo, ne samo, da smo izpostavljene nesramni hitlerjanski propagandi itd. -- mojster poskuša izkoriščati, z grožnjami in šik, nacijskimi, mlade delavke tudi za svoje osebne neslade. Ko smo se temu uprle, je vodstvo tovarne odpustilo štiri najzvednejše delavke, čečim se ni mojstru ničesar zgodilo.

Tako vodstvo steklarne, ki tako rado govori o "sodelovanju" z delavstvom, o svojem "socialnem" čutu, ki nas po svojih inženirjih in mojstrih sili v "Kulturbund", ki tako rado pridiga o "morali", zaveja v podjetje skrajno nemoralno, da bi s tem delavke med seboj razdvojilo. Vodstvo želi, da bi med nami delavkami vzbudilo medsebojno nezupanje in sovraštvo in vzgaja nezavedne in neizkušene mlade delavke k najpodlejšim načinom korupcije -- k boju za naklonjenost posameznih mojstrov do ene ali druge delavke. Tako skuša vzgojiti med nami vohune proti nam samim.

Šele ogorčenje vsega delavstva v podjetju in v Hrastniku, je prisililo podjetnika, da je sprejel odpuščene delavke zopet na delo. Dosegle smo prvi uspeh. Podjetnik se je ustrašil naše enotnosti in ogorčenja vsega delavstva. Me mlade delavke pa moramo začeti boj nadaljevati. Za zmeraj moramo preprečiti take načine boja podjetja proti nam. Za vedno moramo zapreti dostop takim mojstrom v tovarno. Mojster je ostal nekaznovan za svojo nesramnost nad nami. Oblasti so nam odpeljale najboljše borce v vojaška koncentracijska taborišča, proti takim kriminalnim, zločinskim mojstrom pa ne napravijo ničesar. Vse mladina, posebno vse ženska mladina se mora odločno in enotno boriti proti takemu izkoriščanju in poniževanju mladih delavk.

Proč z zločinskimi mojstri!

Mlada delavka

Oooo oooo

.....
 Boji mladih rudarjev
 .....

Niti najmanjšega izboljšanja svojega položaja ne moremo doseči drugače kot z odločno borbo. Niti najnesramnejših šikan ne moremo preprečiti, če čakamo na milost kapitalista ali pomoč državne oblasti. Oni gredo vsi reko v roki proti nam. Samo če smo enotni in složni v boju za svoje zahteve, uspemo.

To dokazuje primer našega boja v rudniku TPD v Hrastniku. TPD nas nesramno izkorišča. S posebno delitvijo mezd po "kategorijah" doseže posebno nesramno izkoriščanje nas mladih. Čeprav napravimo in delamo ravno toliko kot drugi, so naše plače manjše. Poleg tega nas mlade še posebej šikanirajo. Za vsako malenkost moramo plačati kazen. Naše ogorčenje pa je posebno naraslo, ko nam na noben način niso dovolili niti 10 minut odmora, da bi se mogli v teku 8 urnega neprestanega težkega dela vsaj za trenutek oddahnuti in da bi mogli pojesti vsaj kos koruznega kruha. Ko smo spoznali, da ne gre drugače, smo se zedinili in šli skupno k vodstvu. Tam smo zahtevali, da se nam dovoli 10 minut odmora med delom in da se paznikom prepove šikaniranje. Vodstvo, ki je videlo naše odločnost in enotnost, je moralo takoj popustiti in mi smo v celoti uspeli.

Takoj nato je seveda skušalo razbiti našo enotnost in barbenost, ker se je ustrašilo, da bi moralo popustiti tudi pri drugih načinih nesramnega izkoriščanja nas, mladih delavcev. Grozilo je nekaterim od nas z odpustom, če bomo še prišli s kakimi zahtevami. Toda nas s tem niso ustrašili. Nekateri od nas so poslali po tej borbi v koncentracijsko taborišče v Ivanjico. Tudi s tem nas ne bodo zlomili, nasprotno, še odločneje se bomo

borili. Saj vemo, da dobimo samo toliko, kolikor smo močni -- to je kolik-
kor složno, enotno in odločno zahtevamo. Saj vemo, da bodo kapitalisti
vedno iskoriščali svojo oblast in nam grozili s vsemi mogočimi prega-
njanji. Saj to delajo že lepo vrsto let. Toda mi ne odnehamo! Pravica je
naša! V bojih se učimo složnosti in odločnosti. Te boje bomo nadalje-
vali, ker vemo, da si bomo samo tako izboljšali svoje težko življenje, da
bomo samo tako preprečili še hujše iskoriščanje.

Mlad rudar

--oo-----xxx-----oo--

VAJENCI NAM PIŠEJO :

%%%%%%%%%

iz Bežigrada.

%%%%%%%%%

Kljub raznim zakonom in uredbam o vajencih, se v našem podjetju z nami
dela kot malokje. Delovni čas pri nas ni 8 urni, kot zahteva zakon za mla-
de delavce do 18 leta, ampak od 9 do 11 ur, kakor pač naš mojster hoče.
za to delo dobivamo 35 Din tedenske nagrade, seveda samo če smo "pridni".
Za vsako najmanjšo zakasnitev se nam odtegne do 15 Din. Ta denar gre v
žep našemu mojstru, čeprav bi se po zakonu moral uporabiti za izboljša-
nje delovnih pogojev. Poleg vsega tega nas pretepajo in šikanirajo na
vse mogoče načine. To neznosno postopanje nas je privedlo do spoznanja
o potrebi enotne borbe vajencev in mladih pomočnikov za boljše življe-
njske pogoje. Spoznavamo potrebo odločnosti in enotnosti. Spoznavamo pa
tudi, da se moramo predvsem združiti in enotno nastopati z vajenci tudi
drugih podjetij. Vsi enako težko živimo, vsi imamo skupne cilje. Zato va-
jenci, združimo se!

Vajenec

iz Št. Vida,

%%%%%%%%%

Št. Vid uživa slavo zaradi svojih mizarskih izdelkov po celi državi. Ta
slava je zgrajena na trpljenju mladih pomočnikov in vajencev. V teh de-
lavnica nas dela okrog 200 vajencev. Smo popolnoma brezpravni, po večini
na hrani in stanovanju pri mojstrih. Zato si ti lastijo previco, da nas
zaposlujejo ves dan in mnogokrat tudi ponoči. Hrana je slaba in nezado-
stna, stanovanja po šupah in hlevih so podobna svinjakom, v podstrešnih
skrinjah s kupom slame in starimi cunjami pa golobnjakom... Delavnice
so prenatrpane, nehigijske in premajhne. Plač ali nagrad za delo seve-
da ne dobivamo.

Tako smo vajenci najcenejša delovna sila. Mojstri zato odpuščajo pomoč-
nike, ker vedo, da mi mnogo ceneje opravimo isto delo. To je po zakonu se-
veda prepovedano, kar pa znajo mojstri skupno z oblastmi izigrati. Ko je
bil nek mojster prijavljen zaradi nedopustnega števila vajencev v ob-
ratu, ga je oblast na to samo opozorila. Ko je prišla komisija na "pre-
gleč", je ugotovila, da je bila prijava neutemeljena. Mojster je namreč
za časa preiskave zaprl vse vajence v svinjak.

Tako krši buržoazija svoje zakone, kadar ji niso všeč. Oblast dela roko
v roki z mojstri proti vajencem.

Tudi mi se moramo združiti in delati roko v roki z mladimi delavci in
vso delovno mladino za izboljšanje našega življenja.

Mizarski vajenec

iz obrtno-nadaljevalne šole, C e r k n i c a,

V našem kraju imamo tudi obrtno-nadaljevalno šolo, katero obiskuje približno 40 vajencev in vajenk. Ker ima ta šola namen izpopolniti znanje vsakega učenca, bi mi hoteli, da bi tudi šolski učitelji uvideli potrebo takega učenja.

Vodja naše šole in učitelji so izdelali precej obsežen učni načrt. Po tem načrtu bi moral dobiti vsaj ono znanje, ki je potrebno vajencu za položitev pomočniškega izpita. Toda učne snovi nam naši učitelji sploh ne tolmačijo ali pa pomanjkljivo. Največkrat nas obdelujejo z različni šikanami in zasmehovanjem. Šolski vodja, ki bi moral biti vzor, prednjači po svoji neresnosti pri delu. Do pred kratkim smo imeli vsaj enega dobrega učitelja, ki se je trudil, da napravi iz nas dobre pomočnike, toda iz "nepojasnjenin" razlogov je bil odstavljen iz naše šole. Najbrže bi se kaj dobrega naučili. Za gospode mojstre, da čim manj znamo, nas tem lažje izkoriščajo.

Če se ne bomo sami pobrigali, bodo ostale naše šole vedno take kot so. Zato se moramo vajenci združiti in enotno nastopati za nove, boljše vajeniške obrtno-nadaljevalne šole. Mi sami moramo organizirati boj vse delovne mladine za boljše šole, za boljše učne pogoje v šolah, boljše učitelje, za svobodo v šolah, proti šikaniranju, zasmehovanju in pretepanju v šolah.

Vajenec iz okolice Cerknice

○○○-----%/%/%-----○○○

SREDNJEŠOLCI PIŠEJO:

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq

Reakcije divje na srednjih šolah!

qqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqqq

V teku letošnjega šolskega leta je bilo izvršenih na naših srednjih šolah nešteto ukrepov, s katerimi skuša oblast uničiti vsako samostojno udejstvovanje srednješolcev.

Sistematično ovirajo kulturno delo v šolskih društvih. V Mariboru so na prvi realni gimnaziji razpustili "Trezveno mladino", ker je bil pri volitvah izvoljen odbor, ki gospodu direktorju ni ugajal, ker je pokazal voljo do resnega dela.

Na isti šoli je bil prepovedan list "Ledina", ki so ga dijaki začeli izdajati skupno s profesorji. Vse prizadeta dijaška mladina je zaradi tega zelo ogorčena.

Največje ogorčenje pa je na vseh gimnazijah povzročilo dejstvo, da se dijaški list "Srednješolec" ne sme razširjati po srednjih šolah.

Toda to še ni vse! Na nekaterih šolah (v Celju in Novem mestu) je dijakom celo prepovedano zbirati se v gruĉah in razgovarjati se s sošolkami tako v šoli kakor izven nje, s čemer je onemogoĉen skupen študij.

Na klasični gimnaziji v Ljubljani se smejo v odmorih sprehajati največ po trije dijaški skupaj. Za vsako tako pregreho sledi ukor ali vsaj šikaniranje pri izpraševanju.

Dijakom v Ljubljani so prepovedane plesne vaje. Zakaj? Ker ni mešanih razredov in ker se dijaki raznih šol med seboj ne smejo družiti.

Vsi ti primeri kažejo, kako hočejo oblasti iz srednjih šol napraviti mračne srednjeveške konvikte, iz katerih bi izginilo vsako mladostno razpoloženje, kjer bi se vzgajale lutke, ki sploh ne bi znale samostojno misliti. Vse zlobne nakane reakcije stremijo tudi za tem, da bi se razbila skupnost srednješolcev, ki se v razredih vsakodnevno poraja, da bi se dijaška mladina še bolj razbila v med seboj bojujoče se tabore. Toda prav s takimi ukrepi bodo dosegli nasprotno. Takí ukrepi utrjujejo v dijakih nezlomljivo skupnost, s katero edino si bodo priborili boljšo, svobodnejšo srednjo šolo.

Zakaj to ?
 qqqqqqqqqq

Ko so v Mariboru predvajali sovjetski film "Volga, Volga", so srednješolci organizirali skupen obisk filma, čemur so se dijaki v ogromnem številu odzvali. Takoj drugi dan je bila dijaška predstava prepovedana ter je baje prišel poseten delegat z banovine zadevo "raziskovat". V Novem mestu je direktor gimnazije prepovedal dijakom obisk sovjetskega filma "Peter Veliki", ker se ni zgodilo ob nobenem gangsterskem ali nemoralnem filmu.

Vprašujemo se, čemu prepovedujejo srednješolcem vprav sovjetske filme? Dijake je prepoved dijaških filmskih predstav, še bolj pa prepoved gledanja ogorčila in utrdila v njih ljubezen do Sovjetske Zveze, ki jo reakcija zamenja skuša zatreti.

-oooooooo-

Dijak

.....
 : I V A N J I C A -- NOVO NASILJE NAD DELOVNIM :
 : LJUDSTVOM IN MLADINO :
 : ..... :

Da ne bi bilo prevelikega odpora pri uvajanju krušnih kart in napram pustolovščinam, v katere se vlada spušča v svojih zunanjepolitičnih dejanjih, je izdala novo uredbo, po kateri so bili poklicani na "orožne vaje" za nedoločen čas v I v a n j i c o pri U ž i c a h mnogi najboljši borci iz vrst delovnega ljudstva. Po mnenju vlade je v današnjem času to najprimernejši način, da se zaduši glas zatiranih, da oslabi borbenost delovnega ljudstva in mladine, ki ograža interese buržoazije. Nove žrtve terorja so bile poklicane v "radniško četo". Da to ne pomeni nič drugega kot prisilno delo oziroma vojaško konfinacijo, dokazujejo dejstva, da so bili pozvani mnogi mladoletni in starčki, za vojaško službo nesposobni, -- z odprto tuberkulozo in pchebljeni, -- taki, ki so jim odvzete državljske pravice, ki po nobenih obstoječih zakonih niso dolžni vršiti vojaške službe. Taborišče je ograjeno z bodečo žico in konfiniranje stražijo številne, večkrat preizkušene žandarske straže. Pri izvajanju takega terorja je tudi delovna mladina zelo prizadeta. Med "vpoklicanci", ki jih je samo v Sloveniji čez 300, so tudi mnogi mladi ljudje; nekaj jih je, ki niso izpolnili niti 20. leta: po 17 in 19 letna delavca iz Hrastnika in po en srednješolec iz celjske in mariborske gimnazije, ki sta tik pred zaključkom morala opustiti svoj študij. Ostali so povečini družinski očetje in njihove družine trpe sedaj še večje pomanjkanje. Preko štiristo otrok iz Slovenije je ostalo brez očetov. Najboljši in najpožrtvovalnejši borci za resnične narodove koristi so s tem dejanjem izločeni od vsakega udejstvovanja v javnosti. Vojsko sta začela buržoazija in njena vlada izkoriščati v policijske namene, za svojo obrambo proti nezadovoljnemu ljudstvu. Ljudi, ki so pripravljeni žrtvovati vse svoje osebne ugodnosti, da bi obvarovali ljudstvo pred izstradanjem ali izkrvavevanjem na frontah za tuje interese, te ljudi skuša vlada in njeni plačanci očrniti v javnosti kot temne, državni nevarne elemente, ki rušijo državo, ogražajo varnost državljanov, hujskajo na vojno in ki ne upoštevajo splošnih koristi države. Da, ti prvoboritelji za ljudske pravice so v resnici nevarni, a le taki protiljudski vladi, kakor je vlada Cvetković-Maček-Kulovec. Ta s svojim postopanjem slabi notranjo odporno silo narodov Jugoslavije in jih načrtno pripravlja h kapitulaciji. Ne samo, ker je mladina neposredno prizadeta, ko so nekateri poedinci postali žrtve terorja, temveč tudi zato, ker hoče buržoazija s takimi ukrepi vso mladino prisiliti, da bi mirno pristala na najkrutejše izkoriščanje in da bi prestrašena opustila vsako misel na odpor, na boj za svoj obstanek, zato je potrebno, da se mladina ob strani delovnega ljudstva odločno bori proti takemu terorju, z zavestjo, da je končna odločitev le v naših rokah.

Oco-----ooO

JRZ-GOSPODA PROTI Ob priliki predvajanja sovjetskega filma "Cirkus" SOVJETSKIM FILMOM je buržoazni, posebno pa ves JRZ-jevski tisk, očitno po naročilu, začel izredno umazano gonjo proti sovjetskim filmom. Dajemo kratko vsebino filma "Cirkus", da bo mladina videla, česa se ta gospoda boji:

Splošno priljubljena ameriška cirkuška umetnica Marion ina z črncem dete, ki je svojemu očetu popolnoma podobno. To smatra ameriška javnost za največji škandal. Sfanatizirana množica poizkuša meter in dete na cesti linčati. Mati se z otrokom reši na vlek, kjer se seznani s cirkuškim igralcem, ki potuje v Moskvo. Ta jo vzame v službo in v Moskvi nastopa v smrtno nevarni točki "polet na mesec". Zaljubi se v mladega atleta, ki si skupno s tovariši mnogo prizadeva, da bi z domačimi sredstvi organizirali podobne, toda še boljše točke, kakor so bile one najetega ameriškega cirkuškega igralca.

Ta se prestraši, da bi izgubil Marion, s katero je služil lepe denarje, z različnimi podlostmi skuša prisiliti Marion, da ostane z njim. Z grožnjo, da bo sicer vsej javnosti odkril njeno "sramotno" preteklost, si jo ukloni, vendar ne do zadnjega. Zato pokaže brezvestni izkoriščevalec malega črnčka v cirkuški areni zbranim gledalcem. Toda sovjetska javnost se mu smeje, ne more razumeti, čemu bi bilo zaradi tega zaničevati in zasmehovati Marion. Z radostjo sprejme malega črnčka v svojo sredo, vsek mu hoče po svoje izkazati ljubezen in naklonjenost, kajti "pri nas imamo vse otroke radi". Marion ostane, nastopi v točkah po sovjetskih načrtih, brezvestni ameriški izkoriščevalec pa osramočen izgine.

To je vsebina filma, ki je na svetovni razstavi v Parizu prejel prvo nagrado zaradi svoje velike moralne vrednosti. Za JRZ-jevsko gospodo pa je to film, ki "na grd način potvarja resnico in laika brezbožnim gonom ter narod pretkano zastruplja z boljševisko miselnostjo", ki "je moralno vseskozi oporečen in tendenčen".

Gospodom torej ne gre v račun, da je ravno Sovjetska Zveza tista država na svetu, ki smatra vse ljudi, brez ozira na barvo kože, za popolnoma enakopravne. Da je ravno Sovjetska Zveza tista, kjer imajo otroke, naj so beli ali črni, vse enako radi.

Gospodje se bojijo vsega ker je resnično napredno. Ker proti temu ne morejo javno nastopati, -- ljudstvo bi jih prehitro zapustilo -- se poslužujejo laži, podtikanja in preganjanja. S cenzuro skušajo preprečiti, da bi prišli ti nazori do mladine. Zato nesramna gonja proti sovjetskemu filmom.

Ko očitajo, da uvajajo ti filmi "boljševisko miselnost" med ljudstvo, javno dokazujejo, da so komunisti danes prvoboritelji za vse napredne nazore.

V boju za napredek, za srečnejšo bodočnost mladine je zato naša naloga, da se borimo za svobodo predvajanja sovjetskih filmov in da razkrinkavamo to protimladinsko JRZ-jevsko bando.

--ooooo--

Nadaljevanje s strani 3.:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

In odgovor? Je jasen. Naša naloga je z vsemi silami razkrinkavati te poizkuse buržoazije, da razdvoji mladino, da jo naščuva v boj proti sami sebi. Naša naloga je, združevati vse sile mladine v boju za njene pereče zahteve: 1. Za bratstvo z mladim naraščanjem vseh narodov v borbi proti imperialistični vojni, za pravični mir brez osvajanja in odškodnin, za politiko miru z ZSSR; 2. Za takojšnjo sklenitev pakta o medsebojni pomoči med Jugoslaviijo in ZSSR, ki edino lahko reši državo pred razkosanjem, suženjstvom in pritegnitvijo v vojno; 3. Za odpravo vseh protiljudskih postopkov in protimladinske zakonodaje, za popolne demokratske svoboščine, ki bodo omogočile delavski in ostali mladini nemoteno organiziranje in svobodo njegovega tiska, za ukinitvev zakona in sodišča za zaščito države in koncentracijskih taborišč, proti židovskim rasnim zakonom, prosvetni politiki vlade in proti Pantičevim nameram o militarizaciji mladine, za svobodo mladine zatiranih narodov; 4. Za življenjske pravice in za zadovoljitev najnujnejših potreb delavske mladine, ki upravlja mlado generacijo, za preložitve vseh bremen danšnjega časa na ramena bogatih. To so danes pereče zahteve delovne mladine in v boj za te zahteve pozivamo vso mladino, vse mladinske organizacije, katerim je v resnici glavna skrb dobra in boljša bodočnost mlade generacije. Na osnovi tega program smo pripravili in priporočamo vsi mladi, da se pripravi enotna skupna akcija vseh delovne mladine. Program se bo koval v resnični borbeni skupnosti vseh delovne mladine.

ooo--ooo

VAJENCI IN VAJENKE! Gotovo niso to vse naše zahteve. Tode najvažnejše so. Ni-
&&&&&&&&&&&&&&&so to samo zahteve vajencev in vajenk iz Kranja, to so
zahteve tudi nas iz Ljubljane, Maribora, Celja, Trbovelj, Jesenic, Kamnika, Ko-
čevja, Novega mesta, ... To so zahteve vseh vajencev v Sloveniji. To so upravi-
čene in najmanjšje zahteve, ki jih danes postavljamo. Za te in podobne zahte-
ve se danes bore tudi vajenci in vajenke Beograda, Zagreba, Skoplja, Sarajeva,
Splita in drugih krajev Jugoslavije.////Toda gospodje kapitalisti se ne bo-
je nobenega zločina, nobene hudobije proti nam, samo da bi nas v boju zlomi-
li, zastrašili, da bi nas mogli še naprej nesramno izkoriščati. Ki smo jim
najcenejša delovna sila, cenejša od živine. Zato strah, ki je zavladal med ka-
pitalisti, mojstri, ko smo začeli postavljati svoje zahteve. Zato naval šol-
skega vodstva na vajece in vajenke v Kranju!////Ko preganjajo naše tovari-
še v Kranju zaradi pravične borbe, ko jih zaradi te borbe kot komuniste iz-
ključujejo iz šole, samo dokazujejo, kako se boje složnega nastopa vajencev.
V strahu pred nami se poslužujejo vseh svinjsrij proti nam. NAŠE NALOGE: Pod-
primo borbo vajencev in vajenk v Kranju s složnim bojem nas vseh za naše
zahteve! Razkrinkajmo enotnost šolskih vodstev z našimi izkoriščevalci, name-
sto da bi zastopala interese vajencev! Onemogočimo zločine raznih ravnatelj-
ev in profesorjev, kot so Fortuna in Pollak nad nami!//To kar počenjajo ti
gospodje v Kranju v svojem strahu pred akcijo vajencev za izboljšanje svo-
jega položaja, je zločin nad vso delovno mladino. To dokazuje, da ni v teh lju-
deih niti trohice poštenja, o kateri tako radi pridigajo nam mladini. Zato vsa
delovna mladina složno in enotno v boj proti zatiralcem mladine!&&&&&&&&
&&Radio Moskva oddaja v srbskem jeziku: ob 18:15ⁿ na srednjih valovih: 360, 6;
377; 274; 212, 3; ob 20:30ⁿ na kratkih valovih: 41, 61; 41, 67!&&&&&&&&&&&&